

Đổi mới dạy học môn Kinh tế Chính trị theo phương pháp dạy học tích cực

Trần Thị Hằng*

*ThS, Trường Cao đẳng nghề Vĩnh phúc

Received: 28/10/2023; Accepted: 6/11/2023; Published: 20/11/2023

Abstract: For many decades, the alarming trend has been the overload of the program, especially the overload of theoretical teaching. From then on, the learner is considered a "storage medium" for documents. Each teaching subject is like an extra book stuffed into the student's head, adding to the psychology of studying extremely heavy and overloaded. Although there have been many measures to limit the above limitations such as reducing knowledge load, increasing the application of knowledge into practice, increasing the application of knowledge into practice, applying theory into practice. ., enhance discussions.... But these measures are still very small, isolated and formal, so they have not achieved high efficiency. If we want to achieve effectiveness in teaching in general and the subject of CTCT in particular, we must find a way to implement a thorough system and have clear, specific innovations. Active teaching methods are one of the methods that promote certain advantages. Place the learner in the learner-centered position.

Keywords: Active teaching methods

1. Đặt vấn đề

Trong thời đại 4.0 ngày nay khoa học tiến nhanh đến mức người học không thể thụ động trông chờ vào những gì thầy truyền đạt mà phải chủ động học tập. Đổi mới dạy học môn Kinh tế Chính trị theo hướng tích cực hướng tới việc tích cực hoá hoạt động nhận thức của người học, chứ không phải tập trung vào tính tích cực của người dạy. Đó là một yêu cầu cần thiết, cách dạy này giúp cho người học “biến quá trình được đào tạo thành quá trình đào tạo” (Phạm Văn Đồng). Nếu được rèn luyện năng lực tự học, tự chủ động thì sau này dù có người thầy dù không có thầy học trò vẫn có thể bổ sung suốt đời.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm phương pháp dạy học tích cực

PPDH tích cực là thuật ngữ rút gọn được dùng để chỉ PPDH phát huy tất cả khả năng cho phép học tập của người học dưới sự hướng dẫn của thầy nhằm giúp người học đạt được mục tiêu tốt nhất.

“Tích cực” trong PPDH tích cực được dùng với ý nghĩa hoạt động chủ động, chứ không dùng theo với nghĩa trái nghĩa với tiêu cực

Như vậy PPDH tích cực là cách dạy hướng tới việc học tập chủ động, chống lại thói quen học thụ động. Mặc dù theo phương pháp này thì GV phải tích cực, nỗ lực hơn rất nhiều.

2.2. Sự cần thiết phải đổi mới dạy học môn Kinh tế

Chính trị theo PPDH tích cực

Nhiệm vụ phải không ngừng nâng cao chất lượng GD & ĐT đang đòi hỏi chúng ta nhanh chóng đổi mới nội dung cũng như tìm ra được PPDH khoa học mang lại chất lượng và hiệu quả như mong muốn. Sự cần thiết phải đổi mới PPDH môn Kinh tế Chính trị xuất phát từ những lý do sau đây.

*Xuất phát từ yêu cầu phát triển KT -XH với nguồn nhân lực trong giai đoạn mới.

Sau 20 năm thực hiện đường lối đổi mới và phát triển kinh tế toàn diện đất nước ta đã thu được nhiều thành tựu có ý nghĩa quan trọng đồng thời cũng đặt ra nhiều vấn đề cần thiết tiếp tục đổi mới. Nhất là lĩnh vực đào tạo cao đẳng đại học bao gồm cả việc đổi mới phương pháp nội dung dạy học môn Kinh tế Chính trị.

Việc dạy kiến thức môn Kinh tế Chính trị trong các trường đại học, cao đẳng có nhiệm vụ trực tiếp trang bị cho SV những tri thức cơ bản về các phạm trù, khái niệm quản lý kinh tế và khả năng tư duy kinh tế để vận dụng vào cuộc sống, vào nghề nghiệp tương lai, góp phần đào tạo cho đất nước những cán bộ có khả năng tổ chức quản lý kinh tế đáp ứng yêu cầu của sự phát triển bền vững

Đổi mới PPDH môn Kinh tế Chính trị góp phần tăng thêm niềm tin của SV vào đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của nhà nước trong sự nghiệp

xây dựng phát triển kinh tế hiện nay.

Đổi mới PPDH môn Kinh tế Chính trị làm cho SV nhận thức được những đòi hỏi của thời đại và hướng về đó để rèn luyện và học tập. Đòi hỏi việc dạy học phải gắn liền với thực tiễn cuộc sống kinh tế, xã hội, gắn với đường lối của Đảng và Nhà nước.

*Xuất phát từ việc PPDH môn Kinh tế Chính trị ở các trường hiện nay chủ yếu theo PPDH truyền thống.

Những năm gần đây bên cạnh việc đổi mới mục tiêu chương trình nội dung thì đổi mới PPDH cũng đang được trú trọng. Tuy nhiên cho đến nay việc đổi mới PPDH môn Kinh tế Chính trị diễn ra vẫn còn chậm chạp (PPDH truyền thống vẫn còn phổ biến) bộc lộ nhiều hạn chế.

Đa số GV vẫn trú trọng truyền thụ kiến thức theo kiểu thuyết trình xen kẽ hỏi đáp, nặng về thao tác giảng giải kiến thức chưa phát huy được tính tích cực và năng lực tư duy của SV.

Đa số lớp học môn Kinh tế Chính trị gộp vào hội trường lớn nên việc giảng viên tiếp cận rất hạn chế để quản lý SV theo nội dung chủ định mà GV muốn hướng đến.

2.3. Một số yêu cầu khi thực hiện PPDH theo hướng tích cực trong dạy học môn Kinh tế Chính trị.

2.3.1. Tổ chức dạy học theo PPDH tích cực

Tạo ra cho người học một vị thế mới và những tiền đề, điều kiện thuận lợi để hoạt động như sau: SV phải trở thành chủ thể hoạt động tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo trong hoạt động học tập để kiến tạo kiến thức

Tạo ra và duy trì ở người học những động lực mạnh mẽ, đó chính là động cơ, hứng thú niềm lạc quan của SV trong quá trình học tập. Phát triển cho SV khả năng tự đánh giá kết quả học tập trên cơ sở đó có thể điều chỉnh các hoạt động của mình theo những mục tiêu nhất định.

2.3.2. Xác lập và khẳng định vai trò của người học, chức năng của người thầy trong quá trình dạy học.

GV là người tổ chức chỉ đạo, điều khiển các hoạt động của người học tự giác, chủ động sáng tạo của SV, với tư cách là người tổ chức chỉ đạo điều khiển quá trình học tập của SV.

GV phải làm tốt việc lập kế hoạch học tập cho cả quá trình dạy, PPDH, phương tiện, tạo động cơ hứng thú cho SV, động viên tính tự giác, tự chủ của người học.

GV phải được đào tạo đúng chuyên môn, để hiểu

sâu rộng về chuyên môn, từ đó mới đổi mới được PPDH, thiết kế được bài giảng theo hướng tích cực điều này cũng đòi hỏi sự tâm huyết và nhiều công sức của người thầy với nghề trong công cuộc đổi mới và phát triển giáo dục.

GV phải được quán triệt yêu cầu dạy học theo PPDH tích cực, nhà trường phải yêu cầu đổi mới PPDH là nhiệm vụ của GV và GV phải làm theo đúng quy trình. Cần cho GV học tập và huấn luyện nhận thức tầm quan trọng của đổi mới PPDH, đó là PPDH mang tính khoa học và phải được quán triệt từ NQ của Đại hội Đảng, luật giáo dục, chỉ thị của Bộ giáo dục và đào tạo.

2.3.3. Xác định vai trò của người học.

- Để đảm bảo dạy môn Kinh tế Chính trị theo phương pháp tích cực thì cần phải có những yêu cầu của người học về phẩm chất và năng lực thích ứng với phương pháp dạy học tích cực, thể hiện trên các mặt: Giác ngộ mục đích học tập, biết tự học, biết cách và có kỹ năng tiếp nhận PPDH mới của thầy...

- Việc đổi mới tăng cường hoạt động tự học của SV sẽ được thiết kế tăng dần từ dễ đến khó theo mức độ khẩn nhằm thích ứng của SV theo mức độ phù hợp, tránh việc đột ngột thay đổi PPDH làm cho SV bất lực không theo kịp và nản chí khi tiếp cận với PPDH theo hướng tích cực.

3. Kết luận

Như vậy căn cứ vào thực tiễn giảng dạy môn Kinh tế Chính trị, việc dạy học môn Kinh tế Chính trị theo PPDH tích cực đã cho thấy được kết quả thay đổi rõ rệt trong từng tiết học. SV hứng thú hơn khi tiếp cận với môn học, cũng từ đó SV nhận thức được tầm quan trọng của môn học và tính tự giác học tập được nâng cao. Tuy nhiên việc sử dụng PPDH tích cực trong môn học lý luận nói chung và môn Kinh tế Chính trị nói riêng để đạt được hiệu quả cao phải căn cứ vào từng hoàn cảnh và từng nội dung bài học để GV có PPDH cụ thể. Cần sử dụng một số PPDH truyền thống như PPDH nêu vấn đề, PPDH giảng giải và PPDH động não.... kết hợp hỗ trợ với PPDH tích cực để đạt được hiệu quả cao nhất.

Tài liệu tham khảo

1. Lê Khánh Bằng (2001) *PP dạy học và dạy cách học ở Đại học Việt Nam* NXB ĐHSPhN.

2. Tô xuân Giáp (1998) *Phương tiện dạy học* NXB Giáo dục Hà Nội.

3. Nguyễn Cảnh Toàn (1998) *Quá trình dạy học tự học* Nxb Giáo dục Hà Nội.